

MEDDELELSE

Elmateriel

nr. 10/06

Maj 2006
MVE

Krav til dåser for indbygningsarmaturer.

Generelt

Indbygningsarmaturer kræves ikke i almindelighed indbygget i en dåse, men der er krav om, at ledninger i den faste installation afsluttes i et lukket forbindelsesrum, som kan være en del af et armatur.

I visse tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at installere et indbygningsarmatur i en dåse, fx hvis armaturet ikke er forsynet med et lukket forbindelsesrum eller for at kunne placere og forbinde en forkoblingsenhed, transformer og lignende eller kun med det formål at holde den fornødne afstand til bygningsdele eller til isolering.

Indbygningsarmaturer, der er prøvet iht. DS/EN 60598 serien - uanset om de er F-mærkede, F-hat mærkede eller uden F-mærke/overkrydset F-mærke - prøves for temperaturstigninger iht. tillæg D i en trækfri kasse med dimensioner i forhold til armaturets størrelse og mærkning.

Iht. annex A i DS/EN 60598-2-2 for indbygningsarmaturer bør et indbygningsarmatur ikke indbygges i et volumen fx en dåse eller en bygningsdel, som er mindre end prøvekasens, ”medmindre fabrikanten af armaturet har godtgjort, at driften vil være tilfredsstillende”. Fx at temperaturgrænserne ikke overskrides.

Ifølge § 3.3 i EN 60598-1 skal fabrikanten af indbygningsarmaturet angive alle enkeltheder, der har betydning for installation, brug og vedligeholdelse enten på armaturet eller i de anvisninger, der følger med armaturet.

1. Forklaring af F-mærket

F-mærket - med eller uden ”hat” - betyder at armaturet kan monteres på almindeligt brændbart underlag (træ eller træbaserede materialer på mere end 2mm).

SIKKERHEDSSTYRELSEN
Nørregade 63
6700 Esbjerg

Tlf 33 73 20 00
Fax 33 73 20 99

sik@sik.dk
www.sikkerhedsstyrelsen.dk
CVR-nr. 27 40 31 23

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET**

- F-mærkede indbygningsarmaturer uden ”hat” over mærket kan indbygges i en dåse med en afstand til siderne på mindst 50 mm, eller mindre hvis armaturfabrikanten anbefaler det. Oversiden af indbygningsarmaturet må berøre toppen/bunden af dåsen. Der må ikke være isolering omkring dåsen.

- F-”hat” mærkede indbygningsarmaturer må indbygges uden afstand til dåsens sider og top/bund. Der må være isolering omkring dåsen.

- Indbygningsarmaturer uden F-mærke eller med overkrydset

 F-mærke må ikke monteres på brændbart underlag og må heller ikke dækkes af isolering. De kan installeres i en dåse med en afstand til siderne på mellem 50 og 75 mm, eller mindre hvis armaturfabrikanten anbefaler det. Fra indbygningsarmaturets væsentligste overside til toppen/bunden af dåsen skal der være mindst 25 mm eller mindre hvis armaturfabrikanten anbefaler det.

2. Krav til dåser for indbygningsarmaturer

En dåse for indbygningsarmaturer kan enten være en del af ét bestemt armatur, og behøver derfor kun at være prøvet sammen med dette armatur, eller den kan være beregnet til anvendelse sammen med indbygningsarmaturer i almindelighed begrænset af indbygningsarmaturets effekt, størrelse m.m.

2.1 Dåser som er en del af ét bestemt indbygningsarmatur

Dåsen anses for at opfylde Lavspændingsdirektivet, hvis den sammen med indbygningsarmaturet overholder de krav i DS/EN 60 598-1 og DS/EN 60 598-2-2, som er relevante for de funktioner som dåsen udfører, som fx en eller flere af følgende funktioner:

- Skabe luft omkring armaturet
- Anvendelse i stedet for det krævede ”lukkede forbindelsesrum¹ i fast monteret brugsgenstand”.
- Beskyttelse mod elektrisk stød.
- Beskyttelse mod mekaniske påvirkninger
- Beskyttelse mod ild/brand

¹ Kravet om lukket forbindelsesrum findes i Stærkstrømsbekendtgørelsen afsnit 6, kapitel 526.1.

Såfremt dåsen sælges sammen med det specifikke armatur og dermed bliver et tilbehør til armaturet skal den ikke CE mærkes separat.

2.2 Dåser som ikke er en del af ét bestemt indbygningsarmatur.

En dåse, der anvendes som elektrisk forbindelsesrum for indbygningsarmaturer, og som ikke er en del af ét bestemt indbygningsarmatur, anses for at opfylde Lavspændingsdirektivet, hvis den overholder EN 60 670-1 og EN 60 670-22. Sådan en dåse skal CE mærkes.

En dåse, der ikke anvendes som elektrisk forbindelsesrum for indbygningsarmaturer, men kun anvendes for at holde den krævede afstand til isolering og bygningsdele behøver ikke at opfylde EN 60 670-1 og EN 60 670-22. Sådan en dåse skal ikke CE mærkes

For begge disse to typer dåser gælder det yderligere,

- at der skal tages hensyn til de afstandskrav til sider og til top, der gælder for et givent indbygningsarmatur, og som fabrikanten af indbygningsarmaturet har pligt til at oplyse, således at indbygningsarmaturet installeres på samme måde, som det er prøvet under iht. DS/EN 60598-1 og DS/EN 60598-2-2.
 - at de i lighed med dæksler, skærme og lignende dele af armaturet, som ikke anvendes til isolation, og som ikke består glødetradsprøven på 650 grader C skal være anbragt i en passende afstand fra enhver opvarmet del af armaturet, som kunne forårsage antændelse af materialet. Dåsen skal være formstabil ved de maksimale temperaturforhold. Opmærksomheden henledes på, at armaturer med nogle lyskilder fx cool beam kan frembringe højere temperaturer visse steder på dåsens sider eller top/bund.
 - at kravet i Stærkstrømsbekendtgørelsen afsnit 6, Elektriske installationer om den højeste temperatur for den pågældende lederisolation skal overholdes.
 - *at den maksimale effekt, der er opgivet af fabrikanten af armaturdåsen gældende for de indbygningsarmaturer, som armaturdåsen kan anvendes sammen med, skal omfatte ovennævnte forhold.*
-